Poczta opłacona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 5 marca 1930 roku. **243.**

Treść numeru:

III.ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

		Dział.	Str.
1.	"Lietuvos Zinios" o ustosunkowaniu się ludowców do państwa.-	III.	1.
2.	"Lietuvos Aidas" o przestępczości na Litwie.-	"	1.
3.	"Lietuvos Aidas" o szkodliwości partyj.-	"	1.
	K r o n i k a .		
4.	Ucieczka więźniów:-	"	2.
5.	Wydalenie Ambrozajtisa z Kowna.-	"	2.
6.	Zawieszenie pisma.-	"	2.
7.	Obranie d-ra Griniusa prezesem centralnego komitetu partji ludowców.-	"	3.
8.	Nowy konsul litewski w Kanadzie.-	"	3.
9.	Telefony w Litwie.-	"	3.
10.	Zmiana artykułu 59 kodeksu karnego.-	"	3.
11.	Nowy sekretarz prezydenta.-	"	3.
12.	Pomoc Żydów amerykańskich Żydom litewskim.-	"	3.
13.	Wzrost bezrobocia w Kłajpedzie.-	"	3.
14.	Pierwsze zegary elektryczne w Kownie.-	"	3.
15.	Broszura o Witoldzie Wielkim.-	"	3.

----ooooO § Ooooo----

§

III.ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ.

"Lietuvos Žinios" o ustosunkowaniu się ludowców do państwa.

"Lietuvos Žinios" w Nr.50 z dn.1.III.1930 r., w artykule p.t."Głos stanowiska państwowego", następująco charakteryzują stosunek partji ludowców do państwa :

Niejednoletnia historja działalności partji ludowców świadczy, iż przywódcomjej i wogóle całej partji chodziło głównie o sprawy państwa i narodu. Tak się działo przed wojną światową, tak też było podczas wojny. Jeszcze więcej podobnych przykładów znajdziemy w działalności ludowców podczas tworzenia niepodległego państwa litewskiego.

I tym razem zjazd ludowców, po stwierdzeniu, iż nasza dzisiejsza sytuacja w polityce zagranicznej gospodarczej i wewnętrznej, jest ciężką i że naprawić ją można jedynie wspólnemi siłami całego narodu - uchwalił między innemi w swej rezolucji politycznej nawoływać wszystkie partje usposobione państwowo, do jedności i wspólnej pracy dla dobra kraju.-

"Lietuvos Aidas" o przestępczości na Litwie.

"Lietuvos Aidas" Nr.50 z dn.1.III.1930 r. Art.p.t."Wiece a przestępstwo". Streszczenie:

"Lietuvos Žinios" utrzymują, iż w chwili obecnej zmniejszyła się liczba wieców i zebrań, a zwiększyła się liczba przestępstw i samobójstw i że ma to pozostawać w związku z zanikiem życia społecznego po przewrocie 17-go grudnia. Istotnie, jeśli się porówna pracę obecną z dawniejszą, kronika obfitowała wówczas w informacje o wiecach i zebraniach, obecnie zaś obfituje w wiadomości kryminalne. Zjawisko to szczególnie dotyczy "Lietuvos Žinios" i jest wogóle zależne od redaktorów.

Przypuśćmy, że kronika kryminalna odpowiada rzeczywistości. Czy ma to jednak jakiś związek z wiecami i zebraniami? Samobójstwa bynajmniej nie zależą od wieców i "swobody zebrań słowa i prasy". Liczba przestępstw w trzech ostatnich latach, jak to wynika z całego szeregu danych statystycznych, nietylko że się nie zwiększyła, lecz przeciwnie - jest znacznie mniejszą, niż w latach 1923-1926. Np. liczba przestępstw w 1926 r. wynosiła 27.710, w 1929 r. - 15.133, morderstw w 1926 - 197, w 1929 - 127. Jedynie samobójstwa wzrosły ze 129 w 1926 r. do 210 w 1929 r., wzrostu tego jednak nie można w żadnym wypadku tłumaczyć brakiem wieców.-

"Lietuvos Aidas" o szkodliwości partyj.

"Lietuvos Aidas" Nr.51 z dn.3.III.1930 r.Art.p.t."Dezorganizacja narodu". Streszczenie:

Repertuar naszej opozycji nie jest bogaty - "parlamentaryzm demokracja", "demokracja, parlamentaryzm" - wszystkim tak się już sprzykrzyli, że nikt nie chce więcej ani słuchać, ani czytać o tem. Ludność nasza wie, że parlamentaryzm, to sejmy. Gdyby nie znała ona sejmów i wieców, możeby ją to nęciło, zobaczyła jednak to wszystko i wie, że sejm - to gadanie i jeszcze raz gadanie, często urozmaicone wymyślaniem. Gadanie to kosztowało dużo pieniędzy,

a nie było żadnej realnej korzyści.

Gdy się pojedzie z Kowna na prowincję, ludzie o wszystkiem się pytają, jakie ceny zboża, kiedy będzie wojna, co robi Piłsudski. O jednej tylko rzeczy nikt nie pyta: kiedy będzie sejm i wiec. Widocznie przywódcy opozycji również poznali usposobienie ludności i mniej teraz piszą o sejmie i wiecach. Znaleźli jednak innego konika - organizowanie narodu. Nie wiemy, kto jest szczęśliwym wynalazcą. Zaczęto jednak tego konika ciągać i z prawa i z lewa. Źle jest nam - wołają "Lietuvos Zinios" -, "Rytas zaś wtóruje mu: biedacy jesteśmy. Naród nasz nie jest zorganizowany. Jeden dowodzi, jakie to szczęście "zorganizowanie", inny jeszcze gwałtowniej dowodzi, jakie to nieszczęście niezorganizowanie.

Jakież to jest jednak to zorganizowanie, o którem tu mowa? Otóż okazuje się, że zorganizowanie - to poparcie. Organizacja jest rzeszą dobrą albo złą, zależnie od celu, w jakim ona powstała. Jeżeli np. organizuje się grupa ludzi w celu dobroczynnym, organizację taką każdy pochwali. Jeżeli jednak organizuje się grupa bandytów, to jest to zupełnie inna sprawa. To też organizacji naogół nie można ani ganić, ani chwalić. Wszystko zależy od celu. "Rytas" np. tak broni partji i tak potępia walkę z niemi, jakgdyby mówił, że dobre są tylko partje chrześćjańskie, wszystkie zaś inne prowadzą kraj do zguby. A więc "Rytas" "zorganizowanie" narodu rozumie, jako wpisanie się wszystkich do jego partji. Nie inaczej rozumują i "Lietuvos Zinios". A więc zachwalane zorganizowanie narodu jest jedynie rozszerzeniem swej partji, przeszkadzają jednak temu inne partje. To też należy z niemi walczyć i pokonać je.

Wszyscy dobrze pamiętają to "zorganizowanie" narodu, gdy ludzie wymyślali i bili się nawiecach. Szczególnie dziwnie, gdy opozycja w obronie swej tezy zaczyna wskazywać na Hiszpanję. Właśnie wypadki w Hiszpanji wskazują wprost przeciwnie. Wszyscy pamiętamy, jaką ona była do Primo de Rivery. Walki partyjne, częste zmiany rządów, korrupcja - słowem chaos. Primo de Rivera wyrównał deficyt, zmniejszył korrupcję i obecnie, gdy został usunięty, znów powracają stare czasy. W kraju bezrobocie, walki. A więc przykład Hiszpanji doskonale dowodzi, iż zachwalane zorganizowanie prowadzi do jego dezorganizacji. Partje polityczne są ~~xxxxxx~~ pożyteczne i szkodliwe zależnie od ich celów i sposobu działalności. Ideałem tu jest naród włoski, który stanowi jedną partję. W innych państwach są po dwie - trzy partje, które walczą tylko podczas wyborów, nie są szkodliwe i nikt na nich się nie skarży. Niestety, inne kraje nie dorosły jeszcze do tej mądrości politycznej. Jest tu po dziesięć, dwadzieścia, trzydzieście partyj. Programy ich wszystko chcą ogarnąć: politykę, całą kulturę, religję, metafizykę. Na czele ich stoją albo zapaleni fanatycy, którzy oprócz swej partji nic więcej nie widzą, albo karjerowicze bez skrupułów, którzy przy pomocy partyj chcą zaspokoić swą ambicję osobistą albo inne sprawy, na nic nie zwracają uwagi i wszystkie środki uważają za dobre. Te partje szczególnie są szkodliwe. Dezorganizują one narody i państwa i prowadzą je do zguby. Z takiemi partjami należy walczyć. Takie partje są szkodliwem dezorganizowaniem narodu.-

U c i e c z k a w i ę ź n i ó w . W dniu 28 lutego z więzienia w Jeziorosach zbiegło czterech więźniów, wśród nich znana komunistka Chodosówna.-

W y d a l e n i e A m b r o z a j t i s a z K o w n a . Z rozporządzenia komendanta miasta, dowódca "Darbo Federacji", Ambrozajtis został wydalony do powiatu Rosieńskiego, jako osoba niebezpieczna dla porządku społecznego.-

Z a w i e s z e n i e p i s m a . Z rozporządzenia komendanta Kowna, organ Żydów-niesjonistów "Volksblatt", został zawieszony za podanie fałszywej wiadomości o zaginięciu kontraktu z elektrownią miejską.-

O b r a n i e d - r a G r i n i u s a p r e z e s e m c e n t r a l n e g o k o m i t e t u p a r t j i l u d o w c ó w . Centralny komitet partji ludowców ukonstytuował się, jak następuje: prezes - dr.K.Grinius, wiceprezesi M.Sleżwicz i Z.Toluszys, skarbnik - F.Bortkiewiczowa, sekretarz - J.Kalnienas, członkowie: W.Łaszas, J.Strymajtis, J.Paleckis, J.Geniuszas.-

N o w y k o n s u l l i t e w s k i w K a n a d z i e . Z dniem 1 marca konsulem generalnym litewskim w Kanadzie został zamianowany Marcin Yczas. Na miejsce swej nominacji Yczas uda się w końcu marca.-

T e l e f o n y w L i t w i e . 1-go stycznia r.b. w całej Litwie istniało 420 urzędów telefonicznych i punktów dla rozmów telefonicznych. Liczba aparatów wynosiła 12.860. W ten sposób na 1.000 mieszkańców wypada przeciętnie jeden aparat. Liczba aparatów w Kownie wynosi 3.796 /na tysiąc mieszkańców 38 aparatów/. W Kłajpedzie - 1.935 /48 na 1.000 mieszkańców/, w Szawlach - 528 /17 na 1.000 mieszkańców/, w Poniewieżu - 405.-

Z m i a n a a r t y k u ł u 59 k o d e k s u k a r n e g o . Artykuł 59 kodeksu karnego ma ulec zmianie. Uprzednio, gdy karano grzywną, skazanemu wystarczało złożyć oświadczenie, iż nie może zapłacić grzywny i karę tę zastępowano aresztem. Według nowej zmiany, areszt będzie stosowany jedynie wtedy, gdy nie będzie możliwem ściągnąć grzywny.-

N o w y s e k r e t a r z p r e z y d e n t a . Dotychczasowy attaché wojskowy Litwy w Łotwie, Estonji i Finlandji, pułk.Gedrajtis, został zamianowany sekretarz prezydenta państwa, A.Smetony. Dotychczasowy sekretarz prezydenta, dr. Graużynis, zostaje przeniesiony do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, gdzie otrzyma stanowisko w służbie dyplomatycznej.-

P o m o c Ż y d ó w a m e r y k a ń s k i c h Ż y d o m l i t e w s k i m . "Idische Stimme" zamieściło szereg wiadomości z New-Yorku o odbywającej się tam konferencji Żydów litewskich w Ameryce. Konferencja postanowiła założyć fundusz celem udzielenia pożyczki ludowym bankom żydowskim w Litwie. Fundusz zrazu będzie wynosił 100.000 dolarów, następnie zostanie zwiększony do 500.000 dolarów. Pożyczka ma być udzielona na bardzo korzystnych warunkach. Kredyty są przeznaczone na ulepszenie sytuacji gospodarczej Żydów w Litwie. Między innemi, konferencję powitał poseł litewski w Ameryce, Balutis. Na konferencji postanowiono również pospieszyć z pomocą instytucjom kulturalnym żydowskiej mniejszości narodowej i zażądać od nich, by utworzyły specjalny organ reprezentacyjny.-

W z r o s t b e z r o b o c i a w K ł a j p e d z i e . Z Kłajpedy donoszą, iż bezrobocie wzrasta w dalszym ciągu. Od połowy stycznia do 22-go lutego włącznie liczba bezrobotnych wzrosła o 307 osób. W ubiegłym tygodniu ogólna liczba bezrobotnych wynosiła 1.070.-

P i e r w s z e z e g a r y e l e k t r y c z n e w K o w n i e . Kowieńska stacja telegraficzna i telefoniczna nabyła dziesięć zegarów elektrycznych, które w prędkim czasie zostaną zainstalowane we wszystkich oddziałach.-

B r o s z u r a o W i t o l d z i e W i e l k i m . Poeta litewski Ludas Gira śpiesznie opracowuje popularną broszurkę o Witoldzie Wielkim, której wydrukuje się tyle, aby wypadło po jednej książeczce każdemu obywatelowi Litwy.-